

AR-GE Teşvikleri

Emre KARTALOĞLU

Yeminli Mali Müşavir

Mevcut Durum

• Ülkemizde Ağustos 2010 itibariyle toplam *39 adet teknoloji geliştirme bölgesi* kurulmuş bunların 27'si faaliyetine başlamış, geriye kalan 12'sinin kuruluş ve alt yapı çalışmaları devam etmektedir. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde;

- *Firma sayısı 1.451'e,*
- *İstihdam edilen personel sayısı 12.743'e,*
- *(10.366 Ar-Ge, 2.377 Destek Personeli)*
- *Biten Proje Sayısı 6.821'e,*
- *Üzerinde çalışılan proje sayısı 3.799'a*
- *İhracat 540 milyon A.B.D. Dolarına,*
- *Yabancı firma sayısı 54'e, bu firmalarca yapılan yatırım tutarı*
- *450 milyon A.B.D. Dolarına,*
- *Başvurusu yapılan/tasdik edilmiş patent sayısı 301'e ulaşmıştır.*

Yönetici Şirketlerin İşlemlerine Sağlanan Vergi Muafiyeti

TGBK Md:8, ikinci fıkra : " *Yönetici şirket, bu Kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.*"

Yönetici şirketin bu muafiyetten faydalanabilmesi için; Yönetici Şirketin tüzel kişiliğinin Ticaret Sicil Gazetesinde ilanından sonra Maliye Bakanlığı'na başvuruda bulunması gerekir(TGBUYön. Md:37/a)

Bu fıkra ile sağlanan muafiyet işlemlere yönelik muamele vergileri yönündendir. (Örn: BSMV)

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu (Geçici 2.Md) İstisnaların Kapsamı

Yönetici şirketlerin bu Kanun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlar ile

- Bölgede faaliyet gösteren gelir *ve kurumlar vergisi mükelleflerinin*, münhasıran bu bölgedeki
 - * Yazılım
 - * Ar-Ge Faaliyetlerinden

elde ettikleri kazançlar 31.12.2013 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

- *Bölgede çalışan araştırmacı, yazılımcı ve Ar-Ge personelinin* bu görevleri ile ilgili ücretleri 31.12.2013 tarihine kadar her türlü vergiden müstesnadır.

Yönetici şirketlerin istisna edilen kazançları; 4961 No'lu kanun kapsamında; bölgenin kurulmasına, yönetilmesine, işletilmesine ilişkin faaliyetlerden kaynaklanan kazançlardır.

Bölge Dışındaki Faaliyetler İstisna Değildir !

Bölgede faaliyette bulunan mükelleflerin bölge dışında gerçekleştirdikleri faaliyetlerinden elde ettiği kazançlar, yazılım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde edilmiş olsa dahi istisnadan yararlanamaz

Bölge İçindeki Faaliyetlerin Ayrıştırılması;

Yazılım ve Ar-Ge faaliyetinde bulunan mükelleflerin, bu faaliyetler sonucu buldukları ürünleri kendilerinin seri üretime tabi tutarak pazarlamaları halinde, bu ürünlerin pazarlanmasından elde edilen kazançların lisans, patent gibi gayrimaddi haklara isabet eden kısmı, transfer fiyatlandırması esaslarına göre ayrıştırılmak suretiyle istisnadan yararlanabilecektir.

Üretim ve pazarlama organizasyonu nedeniyle doğan kazancın diğer kısmı ise istisna kapsamında değerlendirilmeyecektir.

İstisna Tutarının Tespiti

İstisna bir kazanç istisnasıdır. İstisna kapsamındaki faaliyetlerden elde edilen hasılatın bu faaliyetler nedeniyle yüklenilen gider ve maliyet unsurlarının düşülmesi sonucu bulunacak kazancın tamamı istisna olacaktır.

Maliyet ve Girdilerin İzlenmesi !

İstisna Kazancın tespiti açısından; Kanunun uygulanması kapsamındaki bulunan ve bulunmayan hasılat, maliyet ve gider unsurlarının ayrı ayrı izlenmesi ve istisna kapsamında olan faaliyetlere ait hasılat, maliyet ve gider unsurlarının, diğer faaliyetlerle ilişkilendirilmemesi ve kayıtların da bu ayrımı sağlayacak şekilde tutulması gerekmektedir.

Hibe Destekleri

Teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösteren mükelleflere, istisnadan yararlanan Ar-Ge projelerine ilişkin olarak, TÜBİTAK ve benzeri kurumlar tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde hibe şeklinde sağlanan destek tutarları ile diğer kurumların bu mahiyetteki her türlü bağış ve yardımları, gelir ve kurum kazancına dahil edilecek ve istisnadan yararlandırılacaktır.

Geri Ödemeli Destekleri !

Bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine, diğer kurumlardan geri ödeme koşuluyla sermaye desteği olarak sağlanan yardımlar, borç mahiyetinde olduğundan bu yardımların ticari kazançta dahil edilmesi söz konusu olmayacaktır.

Bölgelerde Çalışan Personele Sağlanan Vergisel Avantajlar

Bölgede çalışan; Araştırmacı, Yazılımcı, Ar-Ge personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31.12.2013 tarihine kadar her türlü vergiden (GV; DV) müstesnadır. Bölge dışında da çalışan personel için sadece bölgedeki çalışmasına tekabül eden ücretine istisna vardır.

Yönetici şirket, ücreti gelir vergisi istisnasından yararlanan kişilerin bölgede fiilen çalışıp çalışmadığını denetler.

Bölgede fiilen çalışmayanlara istisna uygulandığının tespit edilmesi halinde, ziyaa uğratılan vergi ve buna ilişkin cezalardan yönetici şirket de ayrıca sorumludur.

Kanuni izin süreleri içerisinde hak kazandıkları ücretlerin de istisnaya konu edilmesi gerekir.

Mükelleflerce, anılan personele çeşitli adlarla yapılan ve ücret olarak değerlendirilecek ödemeler de (prim, ikramiye vb.) istisna kapsamında olacaktır.

Ücretlerde Damga Vergisi İstisnası

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun geçici 2/2. maddesine göre; " Bölgede çalışan araştırmacı, yazılımcı ve AR-GE personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31.12.2013 tarihine kadar her türlü vergiden müstesnadır.

....." hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, Teknoloji geliştirme bölgesinde çalıştırılan araştırmacı, yazılımcı ve AR-GE personeline, münhasıran bu görevlerine yönelik olarak yapılmakta olan ücret ödemeleri 31.12.2013 tarihine kadar damga vergisinden istisnadır.

Sigorta Prim Desteği

Bu konuda 4691 Sayılı Kanunda herhangi bir düzenleme yer almazken 01.04.2008 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3. maddesinin "Sigorta primi desteği" konulu 3. fıkrasında;

"Kamu personeli hariç olmak üzerepersoneli ile 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci Maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna olan personelin bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı, her bir çalışan için beş yıl süreyle Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır."

4691 Sayılı Kanun çerçevesinde ücreti gelir vergisinden istisna olan personelin bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı 5 yıl süreyle Maliye Bakanlığı tarafından karşılanır.

Destek teknokentlerde 31.12.2013 tarihinde sona erecektir.

Katma Değer Vergisi Kanunu (Geçici Madde 20)

Katma Değer Vergisi Mükelleflerine Sağlanan Vergisel Avantajlar

Teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan girişimcilerin kazançlarının gelir veya kurumlar vergisinden istisna bulunduğu süre içinde münhasıran bu bölgelerde ürettikleri;

- Sistem yönetimi,
- Veri yönetimi
- İş uygulamaları,
- Sektörel internet, mobil ve asker komuta uygulama

yazılımı şeklindeki teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden müstesnadır.

İstisna Kısmi İstisna Niteliğindedir

İstisnaya konu bu işlemlerle ilgili yüklenen katma değer vergilerinin mükelleflerin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesapladıkları katma değer vergisinden indirmeleri mümkün değildir. (KDVK md. 30/a)

İndirilemeyen katma değer vergisi işin mahiyetine göre gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınabilecektir.

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu (Geçici 2.Md)

İstisna Kapsamındaki Kazançların Dağıtımı

Yönetici şirketler dahil olmak üzere bölgede faaliyet gösteren kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu bölgelerde elde ettikleri kazançları dağıtımaları halinde, dağıtılan kar payları üzerinden elde edilen hukuki niteliğine göre;

- GVK'nın 94. Maddesine
- KVK'nın 15. Ve 30. Maddesine göre % 15 oranında vergi kesintisi yapmaları gerekmektedir.

TGB Kazanç İstisnası İle İlgili Konular

TGB Kazanç İstisnasının Kurumlar Vergisi Beyannamesinde Ar-Ge İndirimi Satırına Yazılması

TGB kazanç istisnasının kurumlar vergisi beyannamesinin "Zarar Olsa Dahi İndirilecek İstisna ve İndirimler" tablosunda yer alan "Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Elde Edilen Kazançlar" satırına yazılarak beyan edilmesi gerekmektedir.

TGB Kazanç İstisnası Olarak Farklı Tutarların Dikkate Alınması

Teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyette bulunan mükelleflerin, bu bölgelerdeki Ar-Ge ve yazılım faaliyetlerinden elde etmiş oldukları kazançları istisna olarak beyan etmeleri gerekir. **Tablo**

TGB'de Ar-Ge ve Yazılım Faaliyetlerinden Doğan Zararların Yanlış Beyan Edilmesi

İstisna Kazançlara İlişkin Giderler

Örnek kaynaklanan zararlar. :Yurt dışı inşaat işinden (İştirak hissesi alımı ile ilgili finansman giderleri hariç)

Örnek :

*(A) Kurumu, tam mükellef (B) Kurumuna ait 1.000.000 TL değerindeki hisse senetlerini satın almış olup, finansman için kullanmış olduğu kredi için 2009 yılında toplam **80.000 TL kredi faizi ödemiştir.** (A) Kurumu ayrıca, söz konusu hisse senetlerinin alımı için aracılık eden (C) Kurumuna **komisyon gideri olarak 50.000 TL** ödemede bulunmuştur.*

Örnekte yer alan, 80.000 TL'lik finansman gideri kurum kazancından düşülebilecektir. Komisyon gideri olarak ödenen 50.000 TL'nin ise KKEG olarak dikkate alınması gerekir.

Bu nedenle, TGB'deki Ar-Ge ve yazılım faaliyetleri sonucunda bir zarar doğmuş ise, bu zararın, Bölge dışındaki Kazançlarından indirilmemesi gerekir. Ticari Kara KKEG olarak eklenmesi suretiyle düzeltilmesi gerekmektedir.

Örnek :

- (A) Kurumu biri TGB dışında, biri de TGB'de olmak üzere iki şube ile faaliyette bulunan bir kurumdur.
- (A) Kurumun 2009 döneminde, TGB'deki Ar-Ge ve yazılım faaliyetinden zarar etmiş olup, zararı **100.000 TL**'dir.
- Kurumun ilgili dönemde toplam ticari bilanço kârı **500.000 TL**'dir.

TGB İstisna Kazanç Tutarının Yanlış Hesaplanması

- TGB istisnası, bir kazanç istisnası olup istisna kapsamındaki faaliyetlerden elde edilen hasılatın bu faaliyetler nedeniyle yüklenilen gider ve maliyet unsurlarının düşülmesi sonucu bulunacak kazancın tamamı kurumlar vergisinden istisna olacaktır.

- İstisna kazancın ve bu bağlamda kurumlar vergisi matrahının tespiti açısından, Kanun uygulaması kapsamında bulunan ve bulunmayan hasılat, maliyet ve gider unsurlarının ayrı ayrı izlenmesi ve istisna kapsamında olan faaliyetlere ait hasılat, maliyet ve gider unsurlarının, diğer faaliyetlerle ilişkilendirilmemesi ve kayıtların da bu ayrımı sağlayacak şekilde tutulması gerekmektedir.

Örnek:

TGB'de faaliyette bulunan bir firmanın Ar-Ge faaliyetlerinde çalışan personeline ödediği ücretleri, TGB kazancından düşmesi gerekmektedir. Söz konusu ücret ödemelerini, TGB dışı kazançtan indirmesi, istisna kazanç tutarının ve dolayısıyla da kurumlar vergisi matrahının yanlış hesaplanmasına yol açacaktır.

Ar-Ge ve Yazılım Faaliyeti Dışında Elde Edilen Gelirlerin İstisnaya Konu Edilmesi

(seri üretimine geçilen ürünlerin pazarlanmasından elde edilen gelirlerin istisna kapsamında değerlendirilmesi)

- Teknoloji geliştirme bölgelerinde yazılım ve Ar-Ge faaliyetinde bulunan şirketlerin, bu faaliyetler sonucu buldukları ürünleri kendilerinin seri üretime tabi tutarak pazarlamaları halinde, bu ürünlerin pazarlanmasından elde edilen kazançların lisans, patent gibi gayrimaddi haklara isabet eden kısmı, transfer fiyatlandırması esaslarına göre ayrıştırılmak suretiyle istisnadan yararlanabilecektir.
- Üretim ve pazarlama organizasyonu nedeniyle doğan kazancın diğer kısmı ise istisna kapsamında değerlendirilmeyecektir.
- Öte yandan, gerek bölge içerisinde gerekse bölge dışında üretim faaliyeti sonrası verilen kurulum, destek, bakım, onarım, teknik hizmet ve uygulama danışmanlığı gibi hizmetlerden sağlanan kazançların istisna kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.

Örnek :

Bir ilaç şirketince bölgede gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyeti sonucu ortaya çıkan kanser ilacına ait gayrimaddi hakkın kiralanması veya devrinden elde edilecek kazançlar istisnadan yararlanacak, ilacın bizzat üretilerek satılması halinde bu faaliyetten elde edilen kazancın gayrimaddi hakka isabet eden kısmı hariç istisnadan yararlanması mümkün olmayacaktır.

Müşterek Genel Giderler ve Amortismanların Dağıtımına Tabi Tutulması

İstisna kapsamına giren faaliyetler ile bu kapsama girmeyen işlerin birlikte yapılması halinde müşterek genel giderlerin, bu faaliyetler ile ilgili olarak cari yılda oluşan maliyetlerin birbirine oranı esas alınarak dağıtılması gerekmektedir.

Müşterek Genel Giderler ve Amortismanların Dağıtımına Tabi Tutulmaması

- İstisna kapsamına giren ve girmeyen faaliyetlerde müştereken kullanılan tesisat, makine ve ulaştırma vasıtalarının amortismanlarının ise bunların her bir işte kullanıldıkları gün sayısına göre dağıtımının yapılması gerekmektedir.
- Hangi işlerde ne kadar süreyle kullanıldığı tespit edilemeyen sabit kıymetlere ilişkin amortismanlar, müşterek genel giderlerle birlikte dağıtımına tabi tutulacaktır.
- Müşterek genel giderler; maliyetlerin birbirine oranına göre;
- Müşterek kullanılan ATİK'ler, her bir işte kullanıldığı gün sayısına göre;

Dağıtımına tabi tutulması gerekir !

Örnek:

(A) Kurumunun;

TGB'deki Ar-Ge ve yazılım faaliyetlerinden elde ettiği;

Hasılat = 1.000.000 TL, Maliyet = 500.000 TL

TGB'dışındaki (istisna olmayan) faaliyetlerinden elde ettiği;

Hasılat = 2.000.000 TL, Maliyet = 1.500.000 TL

Toplam Müşterek Genel Gideri : 300.000 TL

Çözüm :

Müşterek genel gider olan 300.000 TL'nin her iki işe ilişkin hasılatlardan düşülmek üzere ayrıştırılması (dağıtımına tabi tutulması) gerekir.

Dağıtımda, maliyetler esas alınacaktır. (500.000 ve 1.500.000 TL)

Buna göre $(300.000 \times 500.000 / 2.000.000) = 75.000$ TL, gider TGB kazancı ile ilişkilendirilecek ve dolayısıyla istisna kazanç tutarının tespitinde dikkate alınacak, 225.000 TL ise vergiye tabi olan kazançtan düşülecektir.

Kur Farkı, Mevduat Faizi vb. Gelirlerin İstisna Kapsamında Dikkate Alınması

Bu nedenle, nakitlerin değerlendirilmesi sonucu oluşan faiz, repo ve benzeri gelirler ile istisna kapsamındaki faaliyetler dışında kalan alacaklardan kaynaklanan kur farkları, istisna kapsamında değerlendirilmeyecektir.

55746 Sayılı AR-Ge Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'da Düzenlenen

Vergisel Teşvikler

5746 sayılı AR-GE Kanunu

(MADDE 3/1)

Teşvik Çeşitleri

I- Vergisel Destek ve Teşvikler

- 1.Ar-Ge İndirimi
- 2.Gelir Vergisi Stopaj Teşviki
- 3.Sigorta Primi Desteği
- 4.Damga Vergisi İstisnası

II- Mali Yardım ve Sermaye desteği Şeklinde Teşvikler

- 5.Teknogirişim Sermaye Desteği

III- Teknik Yardım ve İşbirliği Desteği

6. Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri
7. Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetinde Bulunanlara Sağlanan Destek ve Yardımlardan Oluşan Fonlar

AR-GE İndirimi

- **GVK / KVK Göre AR-GE İndirimi**
- **5746 Sayılı Kanuna Göre AR-GE İndirimi**

Ar-Ge indirimi; Dönem içinde gider kayıtlarına veya Dönem içinde maliyet kayıtlarına ilave olarak ilgili yıl GV ve KV beyannamelerinde "diğer indirim ve istisnalar" Olarak Dikkate alınabilecek mahiyette teşvik uygulamasıdır.

GVK / KVK Göre AR-GE İndirimi

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun "Diğer indirimler" Başlıklı 89'uncu Maddesinin 5746 Sayılı Kanunla Değişen 9 Numaralı Bendi:

"Mükelleflerin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının % 100'ü oranında hesaplanacak "Ar-Ge indirimi".

Araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan giderlerden ve tamamen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmayan amortisman tabi iktisadi kıymetler için hesaplanan amortisman tutarlarından verilen paylar üzerinden Ar-Ge indirimi hesaplanmaz.

Ar-Ge indiriminden yararlanılacak harcamaların kapsamı ile uygulamadan yararlanılabilmesi için gerekli belgeleri ve usulleri belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun Diğer İndirimler" Başlıklı 10'uncu Maddesinin 5746 Sayılı Kanunla Değişen 1/a Bendi:

" a) Mükelleflerin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının % 100'ü oranında hesaplanacak "Ar-Ge indirimi".

Araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan giderlerden ve tamamen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmayan amortisman tâbi iktisadî kıymetler için hesaplanan amortisman tutarlarından verilen paylar üzerinden Ar-Ge indirimi hesaplanmaz.

Matrahın yetersiz olması nedeniyle ilgili dönemde indirim konusu yapılamayan tutar, sonraki hesap dönemlerine devreder.

Ar-Ge indiriminden yararlanılacak harcamaların kapsamını ve uygulamadan yararlanılabilmesi için gerekli belgeler ile usûlleri belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

Gelir Vergisi Kanunu (Madde 89/9.bent)

Gelir Vergisinde Ar-Ge İndirimi

- Mükelleflerin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcama tutarının % 100'ü oranında hesaplanacak "Ar-Ge indirimi",
- Yıllık beyanname üzerinde indirim konusu edilecektir.
- Kazancın bulunması halinde indirim söz konusu olabilecektir.
- Kazancın Yetersizliği Nedeniyle Faydalanılamayan indirim tutarı izleyen yıla devredemez.

Kurumlar Vergisi Kanunu(Madde 10/1-a)

Kurumlarda Ar-Ge İndirimi

- Mükelleflerin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının % 100'ü oranında hesaplanacak "Ar-Ge indirimi".
- Yıllık beyanname üzerinde indirim konusu edilecektir.
- Faydalanılamayan indirim izleyen yıla devredecektir.

Uygulanacak Mevzuat

- GVK - KVK
- 01 .01. 2006 Öncesinde 86 SN KVK GT
- 01. 01. 2006 Sonrası 1 SN KVK GT

01.01.2006 tarihinden itibaren; 5520 sayılı KVK yürürlükte bulunmakta ve bu Kanun'un 10'uncu maddesinde yer alan Ar-Ge İndirimi ile ilgili olarak 1 Seri noluKVKGT, 03.04.2007 tarihinde itibaren yürürlükte bulunmaktadır.

1 Seri NoluKVKG'T'de Ar-Ge indirimine ilişkin olarak yer alan açıklamalar 86 Seri noluKVKG'T'nde yapılan açıklamaları kapsar mahiyette bulunması nedeniyle; Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin GVK ve KVK uygulamasına göre Ar-Ge indirimini tercih etmeleri halinde Ar-Ge indirim uygulamasının usul ve esasları bakımından 1 Seri Nolu KVK GT açıklamaları geçerli olacaktır.

İzleyen bölümlerde açıklayacağımız üzere; 5746 Sayılı Kanuna göre Ar-Ge indirimini tercih eden mükelleflerde ise, 5746 Sayılı Kanun ve Bu Kanununa bağlı Yönetmelik ve Genel Tebliğ düzenlemeleri geçerli olacaktır.

Araştırma ve Geliştirme Faaliyeti;

- Bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni teknik bilgilerin elde edilmesi,
- Yeni yöntemlerle yeni ürünler, madde ve malzemeler, araçlar, gereçler, işlemler, sistemler geliştirilmesi, tasarım ve çizim çalışmaları ile yeni teknikler ve prototipler üretilmesi,
- Yeni ve özgün tasarıma dayanan yazılım faaliyetleri,
- Yeni üretim yöntem, süreç ve işlemlerinin araştırılması veya geliştirilmesi,
- Bir ürünün maliyetini düşürücü, kalite, standart veya performansını yükseltici yeni tekniklerin /teknolojilerin araştırılması.

Ar-Ge Sayılmayan Faaliyetler;

- Pazar araştırması ya da satış promosyonu,
- Kalite kontrol,
- Sosyal bilimlerdeki araştırmalar,
- Petrol, doğalgaz, maden rezervleri arama ve sondaj faaliyetleri,
- İcat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımı,
- Biçimsel değişiklikler,
- Bilimsel ve teknolojik yenilik doğurmayan rutin faaliyetler,
- İlk kuruluş aşamasında kuruluş ve örgütlenmeyle ilgili araştırma giderleri,
- Proje sonucunda geliştirilen ürüne ilişkin fikri mülkiyet haklarının korunmasına yönelik çalışmalar,
- Numune verilmek amacıyla prototiplerden kopyalar çıkarılıp dağıtılması ve reklam amaçlı tüketici testleri

Ar-Ge Faaliyetlerinin Sınırı

- Denemelerin son bulunduğu, ilk üretimin yapıldığı aşamada;
- Projesi neticesinde elde edilen ürünün pazarlanabilir aşamaya geldiğinde, bitmiş sayılır.
- Bitim sonrası yapılan harcamalar Ar-Ge harcaması sayılmaz.

Ancak, tamamlanan bir proje sonucunda elde edilen ürünün geliştirilmesi amacıyla yapılacak çalışmalar, yeni Ar-Ge projesi olarak değerlendirilir.

Ar-Ge Harcamaları

Ar-Ge faaliyeti kapsamındaki harcamalar;

- İlk Madde ve Malzeme Giderleri
- Personel Giderleri
- Genel Giderler
- Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
- Vergi, Resim ve Harçlar
- Amortisman ve Tükenme Payları
- Finansman Giderleri

Yapılan bir harcamanın Ar-Ge indirimine konu edilebilmesi için, doğrudan araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile ilgili olması gerekmektedir.

Dolaylı olarak Ar-Ge faaliyetleri ile ilgili olan giderler üzerinden Ar-Ge indirimi hesaplanması kabul edilmemiştir.

İster aktifleştirilsin, ister doğrudan gider yazılsın ilgili dönemde yapılan Ar-Ge harcamalarının tamamı üzerinden % 100 oranında Ar-Ge indiriminden faydalanılır.

Ar-Ge Harcamalarının Kayıtlarda İzlenmesi

- Hesap dönemi içerisinde gayrimaddi hakka yönelik yapılan Ar-Ge harcamalarının tamamını aktifleştirilmelidir.
- Gayrimaddi hakka yönelik olmayan ve VUK hükümleri çerçevesinde aktifleştirilmesi gerekmeyen harcamalar doğrudan gider kaydedilecektir.

Proje sonucu ortaya bir gayrimaddi *hak çıkması halinde*, aktifleştirilmesi gereken bu tutar, amortisman yoluyla itfa edilir.

Projeden vazgeçilirse!

Ar-Ge projesinden, daha sonraki yıllarda vazgeçilmesi veya projenin tamamlanmasına imkan kalmaması durumunda, Ar-Ge faaliyeti kapsamında yapılan ve önceki yıllarda aktifleştirilmiş olan tutarlar *doğrudan gider kaydedilebilecektir*.

Aktifleştirilmiş Kıymetlerin Devri

Henüz tamamlanmamış bir Ar-Ge projesinin, başka bir kuruma satılması halinde aktifleştirilen tutarlar kazanç tutarının tespitinde maliyet unsuru olarak dikkate alınacaktır.

- Ar-Ge projesini devralan kurumun bu projeye ilişkin olarak ilave yaptığı harcamalar Ar-Ge indiriminden yararlanabilecek
- Devreden kurumda yapılan Ar-Ge harcamaları için indirimden yararlanılması

söz konusu olmayacaktır.

Diğer Kurumlardan Alınan Ar-Ge Destekleri

98/10 sayılı (Ar-Ge) Yardımına İlişkin Tebliğ çerçevesinde DTM tarafından, Ar-Ge niteliğine sahip olduğu tespit edilen projeleri için

- Giderlerin belirli bir oranı hibe
- Geri ödeme koşuluyla sermaye desteği

sağlanmaktadır.

- Bu mevzuat çerçevesinde hibe şeklinde sağlanan destek tutarları,
- Diğer kurumlardan bu mahiyette sağlanacak her türlü destek tutarları, ticari kazancın bir unsuru olarak kazançta dahil edilecektir.

Maliyetleri, bu tür desteklerle karşılanan Ar-Ge harcamaları da Ar-Ge indiriminin hesabında dikkate alınacaktır.

Gerçekleşen sermaye desteği olarak sağlanan destekler, bor. Mahiyetinde olup ticari kazançta dahil edilmesi söz konusu değildir.

YMM Tasdik Raporu

- Ar-Ge indiriminden yararlanan mükellefler, YMM tasdik raporunu süresinde (bey.verildiği ayı izleyen 2 ay içinde) bağlı buldukları vergi dairelerine verecektir.
- Söz konusu raporun süresinde verilememesi halinde ise Ar-Ge indiriminden yararlanılamayacaktır.

TAM TAsDİK RAPORU düzenlenmesi halinde Bu raporda Ar-Ge İndirimine ait bilgilere ,hesaplamalara yer verilirse ayrı bir rapora gerek yoktur.